

— Felhívás a Nemzetvédelmi Kereszteltekhez. A vasárnapi hősök-ünnepén s ennek keretében történeti ujjban kitüntetett bajtársak avatásán a Nemzetvédelmi Kereszteltek testületileg vesznek részt. Felkéri az elnökség a szegedi Nemzetvédelmi Keresztelteseket, hogy a fogadalmi templomban tartandó ünnepi misén s azt követő hősök-ünnepélyén minél nagyobb számban jelenjenek meg. Gyülekezés a fogadalmi templom előtt vasárnap háromnegyed 10 órakor, a Hősök kapujánál kijelölt helyen háromnegyed 12 órakor. A Nemzetvédelmi Kereszteltesek viselendő.

— A MANSZ hangversenye a Hősök napján. A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége szegedi tagjai a háború kitörése óta számos ötlettel siettek a hadbavonultak helyzetét segíteni. Az egész város előtt ismeretese az utcai gyűjtőturnák, most új gondolattal, arra kéri a szövetség Szeged áldozatkész közönségét, személyesen hozza el cigarettaszerződését a Hősök-napi hangversenyre, ahol a honvédek a műsor közben megkapják a cigarettákat is, egyúttal az adakozó közönség is részese lesz az elhangzó honvédműsoroknak. A hangverseny két részből áll. Az első a nap jelentőségének szenteli a rendezőség. A Hősök napjáról Vesztsné Móra Panka, a MANSZ kulturális munkájának egyik vezetője emlékezik meg, a szórakoztató részt pedig a rendezőség felkérésére az Országos Dankó Pista-Társaság gárdája szolgáltatja. A Baross Női Tábor megértve a MANSZ törekvését, nagyszámú megjelenésével kíván a sikerhez hozzájárulni. Így testvéri szeretettel három egyesület fogott össze, hogy sebesült honvédeinknek emlékeztetés napot szerezzen. A hangversenyt dr. Némény Gula állította össze. A tartalmas és változatos műsorban közreműködnek ODPT javai erői és pedig: Kenedy Margit, Kisházy Magvár Franciska, Mag Katalin, D. Nagy Erzs, Bittó János, Szabó Zsigmond, Szilassy Lajos, Szűcs Sándor. A hangverseny május 30-án délután 5 órakor Párisi-körút 41. szám alatt lesz, belépődíj nincs, csak 10-10 cigarettát kér és szívesen lát minden érdeklődőt a rendezőség.

— Banner professzor ásatásai Hódmezővásárhelyen. Hódmezővásárhelyről jelentik: Dr. Banner János, a szegedi egyetem archeológiai tanszékének tanára, aki évek óta régészeti ásatásokat végez Hódmezővásárhelyen, az idei nyáron is folytatja a vásárhelyi föld mélyének vallatását. Banner János a napokban Hódmezővásárhelyen járt és Endrey Béla polgármesterrel megbeszélte az idei ásatások programját. A megbeszélés szerint a Pusztát, Fehértópart környékét tárja fel az idén Banner professzor.

— Ezer pengő jutott a vasárnapi nepdalbemutató jövedelméből a Vöröskeresztnek és a hadbavonultak hozzátartozóinak. A szegedi népiiskolák népdal és népijáték bemutató rendezői szerdán délután összegyűltek a kirtanfolygólóségen, hogy mérleget csináljanak a vasárnapi jólsikerült színházi bemutatóról. Dr. Köves Sándor kir. tanfelügyelő köszönetet mondott a bemutató szép teljesítményéért az egybegyűlt tanítóknak. Megállapította, hogy a sajtó megvilágosításai, valamint a bemutatóon megjelenők véleménynyilvánításából kitűnően a bemutató nagy erkölcsi sikerrel zárult. Majd a pénztáros számolt be az anyagi sikerről. Minden jegy elkelt. A bevétel 1374,70 pengő volt. A tisztajövedelmet 1000 pengőt a szegedi Vöröskeresztnek és a hadbavonultak hozzátartozóinak felsegélyezésére fordítják. Megállapították tehát, hogy a vasárnapi népdal és népijáték bemutató, mely a magyar népdal lelkeket összeforrasztó magas színvonalú ünnepség volt, a szegedi tanítói kar lelkes nemzetnevelő munkásságának szép eredményét igazolta.

Cimezem ezt a levelemet a másvilágra Kiss Károly 56 éves néhai budapesti piaci árushoz, aki — amint az újságokból olvasom — beborozottan haladt az utcán és ezt a két, szívet derítő, szép nőt énekelte: Nyisd ki babám az ajtót... meg a másikat, amelyik ugy kezdődik, hogy: Ki tanyája ez a nyárfás? Mondom, dallásztott Kiss Károly, aztán egyszerre csak összeesett és meghalt. A feje valóságosan szelőlőcsant a járda szélén.

— A végzetted részvétellel töltött el Kiss Károly, bár önmagamam csalmám meg, ha azt állítanám, hogy nem volt szép a halálod. Az emberek többnyire mogorván mennek a másvilágra, beteltek mindennel, a javarészüket mégis félsszel távozik a földgolyóbisról s agyonrémszít a hozzátartozóit. Nem ugyan a közel levő halálukkal, inkább sopánkodva a család felé, hogy: mi lesz veletek? Mintha terrorizálni akarnák népeiket, hogy fogjátok össze, a ti érdekeitek, hogy itt maradjak. Ők maguk szörnyen önzetlenek, nekik olyan mindegy az egész. De a család? Te mindegyre nem gondoltál Kiss Károly, téged a csukottajtó nyugtalanított, amit ki akartál nyitni, bár illeté voltna tudnod 56 éves létedre, hogy az ajtók épp akkor maradnak csukva, amikor tulságos a kinyitásukat unszoló okvetetlenkedés. Hát ez rendjén van, annál különösebb a másik dalban nyilvánított kíváncsiságod, tudniillik, hogy ki tanyája ez a nyárfás? Naiv, jószágos lélek, látszik, hogy csak egyszerű piaci árus voltál, nem értettél a földbirtokreform messzire elágazó tételeihez, körülményeihez, másképp nem lettél volna olyan bávafag. Kedves öregem, te tisztában lehettél a sárgarépa, meg a hüvelyes borsó árával svare auf vájsz, azaz feketén és fehéren, de ehhez igazán gyenge voltál, különben azzal a nórával mentél volna a másvilágra, hogy: Részeg vagyok rózsám, mint a csap, nyugodj hát békén, problémáidat mi sem tudjuk megoldani. (Z.)

—oOo—

— Felhívás a mezőgazdasági vándormunkásokhoz. Az I. foku közigazgatási hatóság a mezőgazdasági vándormunkások adatainak begyűjtése végett felhív minden leszerződött vándormunkást, akár aratásra, cseplésre, répamunkára, szőlőmunkára, tavaszi kapálásra, tengeri kapálásra és tőrésre, kerti munkára, vegyes mezőgazdasági munkára vagy egyéb munkára szerződtek le. Bérház, II. emelet 19. számú szobában lehetőséghez képest azonnal jelentkezzenek.

— Félévi börtön a talált börtönkesztyű értékesítéséért. A szegedi törvényszék január 27-én tárgyalta Varga János 28 éves Veresács-utca 11. szám alatti hajómunkás és Lakatos Károly 19 éves cigányzenész tulajdon elleni kihágási bűnügyét. A vádiratból kiderült, hogy január 8-án éjjel fél 12 óra tájban Megyeri Árpád rendőr, amíg várakozott a házmasterre a Klauzál-tér 3. szám alatti ház előtt, barna börtönkesztyűjét a kapuozlópra tette. Mikor a házmaster ajtót nyitott neki, kesztyűjét kint felejtette a kapuozlópon és mire újra kiment, már nem volt ott. Addig ugyanis Lakatos Károly, aki éppen ott haladt el, elvitte a börtönkesztyűt. A talált börtönkesztyűt másnap átadta Varga Jánosnak azzal, hogy adja el. Varga el is adta a Mars-téren a kesztyűt 35 pengőért. Mivel elkövezték a tulajdon elleni kihágást, ezért a törvényszék 8-8 napi elzárásra ítélte őket. Az ügy fellebbezés folytán került csütörtökön a tábla Elemy-tanácsa elé, amely az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és Varga Jánost orgazdaság bűntette miatt 6 hónapi börtönrre ítélte. Lakatos Károlynak az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetését helyben hagyta.

— Halálra ítélték egy újpesti betörőt. Budapestről jelentik: Partl László asztalossegéd Újpesten nemrégiben négy ismert asztalosmester műhelyébe betört az elsötétítés ideje alatt és azokból több különféle asztalosanyagot, valamint motorkerékpárt hozott el, amiket a zugkereskedelemben értékesített. A pestvidéki törvényszék stábiális tanácsa a csütörtökön megtartott főtárgyaláson Partl Lászlót bűnösnek mondotta ki négyrendbeli elsötétítés ideje alatt elkövetett betöréses lopás bűntettében és ezért halálra ítélte. Az ítélet kihirdetése után a bíróság kegyelmi tanácsa alakult át.

— A TISZA VIZÁLLÁSA. A szegedi rendőrség révkapitánysága jelentése szerint a Tisza vizállása május 27-én reggel 7 órakor 325 centiméter, a levegő hőmérséklete 14 fok Celsius volt.

— Elárulta a zaj az ügyetlen tolvajokat. Szerdán éjjel Parádi Mihály Felmadás-utca 20. szám alatti vendéglőjében belőre járt. Az ismeretlen tettes vagy tettesek az udvaron át hatoltak be a lakásba, ahonnan egy rádiókészülék, aszkazok, 2 liter palinkát és egy vaskazettát vettek magukhoz, amelyben 30 pengő készpénz volt. Amikor a lopott dolgokkal kifelé igyekeztek, egyikük megbotlott az udvaron levő kézikocsiban és felbukott. A zajra figyelmesek lettek a háziak és kimentek. A tolvajoknak akkor azonban már hült helyük volt. A lopott holmik közül csak a vaskazettát tudták magukkal vinni. A rendőrség megindította a nyomozást.

## SZÍNHÁZ

### Egy nap a világ

(Bemutató)

Légiriadó veri fel az éjszaka csendjét, riadt, álmosozomú asszonyok, gyermekek tapogatoznak be a legotatmi pince ajtaján. Különféle ember-típusok találkoznak a félelemmel teli éjszakában s valahogy talán több megértés ébred egymás iránt a sorstársak, embertársak lelkében. Itt, a légotatmi pince tikkadt levegőjében találkozik Tamás, a szabadságos magyar tiszt Máriával, a vöröskeresztet ápolónővel. Tamás boldog két hét elé néz s most menyasszonyával akarja eltölteni első szabadságos estjét egy mulatóban. Mária pedig a szenvedők és segítségért folyamodók pártfogója, neki semmi közös érzése nem lehet ezzel a boldog fiatallemberrrel. De annál közelebb kerülnek egymáshoz akkor, amikor — már nem az óvóhelyen — a csalódott és menyasszonyából kiábrándult Tamás vele akarja eltölteni front-randulás utolsó estjét. A lány nem szánalomból, de szerelemből a fiúnak ajándékozza magát ezen az éjszakán... És Tamás elmegy a front-ra azzal a felemelő és erősítő érzéssel, hogy — van kiért vissza-térjen.

Vaszary János aktuális témájú s főként időszerű miliójú darabjának cselekményéből ennyi is elég. Eddig ugyanis pontosan követi azt a jól bevált, régi sablont, amit a második világháború előtt futószalagon gyártott amerikai filmek már elcsépeltek. Sőt, továbbra is szabályszerűen és következetesen jár el, mert Tamás viszatér a harcterről, de — bémán s igyekszik kiábrándítani magából Máriát, hogy ne tudja meg róla a szomorú valóságot. Jól emlékszünk még Bánkv Vilma és Ronald Colman „Fekete angyal” című filmjének nagy jelenetére, amelynek szakasztott mását megtalálunk az „Egy nap a világ” harmadik felvonásában, amikor is Tamás nevelőn bémán Máriával, aki kiábrándultan elrohan, azonban még elég jókor tér vissza ahhoz, hogy meglássa a rideg valót: Tamás nyomorék lett.

És minden sablonszerűsége ellenére is a darabnak ez a jelenete sok igaz érzést, fájó szépséget és háborús lírát csendít meg. Talán ezért a jelenetért érdemes megnézni Vaszary János színjátékát, amelynek erőssége a gyakorlott és biztos hatásokra felépített cselekményvezetés, gyengéje az, hogy a tulságosan friss és aktuális téma — nem Vaszary János kezébe való. Vaszarynak kesernyős, eredeti humora van, ami sajátossá tette régebbi darabjait — lásd „Zöld bárány”, „Angyalt vettem feleségül”, stb. — ebben a darabban és ebben a milióban azonban karikírozó képességét nem, vagy csak igen szelíden használhatta. (Az első kép óvóhelyjelenetében.) A darab mindazonáltal eleven és érdekes felépítésű, szórakoztató színpadi munka, sőt problémák: is vet fel, kár, hogy nem éppen újakat és csak felszínesen.

Az előadás sikerrel szolgált az író és rendező intencióit. Elégé pergő és hangulatos volt s a szereplők is megtalálták azt a hangot, ami nem tette túl patétikussá, vagy giccsesen romantikussá a színjátékot. A női főszerepet — Muráti Lili szerepet — Somlay Julia alakította azzal a bársnyos, simogató nőiességgel és anyáskodó bájjal, ami ennek a fiatal művésznőnek annyira sajátja s amelylyel a boldog Ásvayné cimszerepében is meghódította a szegedi közönséget. A szerep azonban mégsem testére szabott — de a Muráti Lilijére sem —, ami azt eredményezte, hogy helyenkint kissé szürkén és fásulttan hatott. Harmadikfelvonásbeli nagy jelenetében, amikor odaborul a rokkantan hazatérő Tamás bémán lábai elé, tragikai mélységeket érintett és — Somlay Artur méltó leányának bizonyult. A férfifőszerepben — Páger Antal játszotta Pesten — dr. Várady Szabolcs nyújtott szépen átgondolt és megformált alakítást. Várady lelkiismeretes és tehetséges fiatal színész, minden tudását, igyekezetét beleadta szerepébe, azonban reá sem illett Páger Antal szerepe. Szívesebben láttuk volna ebben a szerepben Ladányi Ferencet, Szegedi Szabó István a hű barát szerepében, igaz hangokat hallatott.

Völcsécy Rózi egy anyahelyettes vajszívű lakásadónő, Szemelvény Endre egy házmaster-karakterfigurát játszott igen hatásosan és ötletesen s a többiek is helyükön voltak: Horváth Mária, Szántó Mária, Paragh Éva, Nagy Anci és a halk s így élvezhető szanzont előadó Sipos Ilia, valamint Sorr Jenő, Bató László és Petőházy Miklós.

A rendezés nehéz munkáját Botk Béla látta el lelkiismeretesen. A diszletekről nincsen semmi különös megjegyezni valónk. Az előadást telt ház hízta végig és elismeréssel adózott a szereplők játékának. (cs. p.)

—oOo—

### A színházi iroda közleményei HETI MŰSOR:

Péntek este: Egy nap a világ (A-bérlet).

Szombat este: Egy nap a világ (Tisztviselői bérlet).

Vasárnap délután: Egy nap a világ (Mérsékelt helyárak).

Vasárnap este: Egy nap a világ.

Hétfőn este: Egy nap a világ (Munkáselőadás. Szezonzáró előadás).

—oOo—

Ma este és a következő napokon a színiszézen utolsó színdarabja, az Egy nap a világ kerül színre a bemutató szereposztásában. Az Egy nap a világ ma este A-bérletben, szombaton este tisztviselői bérletben, vasárnap két-szer kerül színre bérletszűnelben.

Hétfőn este az utolsó előadás! Hétfőn este zárja be kapuit a szegedi színház. Az utolsó előadás munkáselőadás lesz. Színre kerül ez alkalommal Egy nap a világ. Csoportos jegyigénylések a szokott módon a színházi pénztárnál.